REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și invoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor.. pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor.. pe șase luni 12 cor.. pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 94. Brașov, Miercuri 30 Aprilie (13 Mai) 1908.

Un rău și periculos gust.

Este deja cunoscut publicului celui mare cetitor că o samă de foi și corespondențe semi-oficioase unguréști, cum e și „Keleti Ertesitö“, au anume dela biroul de pressă însărcinarea de a născoci și scormoni tot felul de știri și faime relative la naționalități și la luptătorii din sânul lor, în esclusivul scop de a face dispoziție bună între șoviniști sau, cum am mai zice în limbagiul patriot, de-a ținea hang-ul politicei șoviniste maghiare si pe lângă aceasta a lăți în străinătate păreri și credințe eronate și false despre starea lucrurilor din Ungaria.

Este o metodă de mult și cu prisos practicată, o metodă vicleană și perfidă, care de mult ar fi trebuit să fie adânc desprețuită de orice Român bine simțitor și ignorată sau tractată cum merită de foile noastre naționale române. Dar din nenorocire lumea noastră e încă prea naivă și încă și astăzi, în partea ei cea mai mare, îi place să fie gâdilită de impertinențele oficioase maghiare de felul acesta.

„Ai văzut ce scriu ziarele maghiare?“ — „Ai naibii mai sunt, toate le sucesc și le schimosesc și mint de înghiață pământul“. Și în locul discusiunilor de felul acesta s'aprind oamenii mei și-și dau silința să resfrângă în serios cu argumente asemeni faime și afirmări tendențioase și răutăcioase. Faimele și alarmările de felul acesta, cari se repet cu regularitate, au devenit pentru o parte mare a cetitorilor noștri de casinuri și cafenele un fel de lectură indispenzabilă, așa că-și pierd vremea cu analizarea și criticarea lor, neglijând lectura sănătoasă și folositoare a proprielor ziare naționale, a căror articoli, abia-i frunzăresc superficial, cetind din aceste ziare aproape numai articolii și corespondențele polemice, unde înțapă câte un fruntaș pe altul, și din cari se constată mizeria și ticăloșia legăturilor și raporturilor în multe părți și localități, ce din nenorocire există și dăinuește în sânul intelectualilor noștri.

E foarte trist, dar e așa. Când o foaiă maghiară înjură pe Români mai ticălos și revoltător, lectura ei e căutată de foarte mulți de-ai noștri, cari preferă mai bine de-a ceti asemeni murdării detestabile și, în loc să arunce asemeni foi acolo unde le e locul și să nu vrea nici să audă de ele, le cumpără și sě desfată râzând la această lectură, care ar trebui să facă să li se urce sângele în cap, pentru disprețul cu care este tractat neamul lor de acest soiu de gazetari veninoși și făr de conștiință. — ear foile române le întâmpină din contră cu acea ignorare și indiferență ce ar trebui să se îndrepteze numai în contra foilor adversare.

Este și această o stricare a gustului și, s'o spunem verde, a moralului național al foarte multor, cari în cele mai multe cazuri contribue inconștient la propia desconsiderare și umilire.

Până când să dureze în pături largi ale cărturarilor noștri aceasta neesplicabilă și nefirească înclinare de-a ținea samă mai mult de obrăzniciile și pălmuirile adversarilor de cât de frățeștile dojeni și binevoitoarele sfaturi ale propriilor frați? Cum se va putea avânta la o desvoltare mai priincioasă pressa noastră națională dacă pressa străină va esercita și de aci încolo un farmec mai mare asupra publicului nostru, care cetește și se interesează de politică.

Nu vrem să zicem că foile noastre politice n'ar fi și ele de vină că gustul cetitorilor români în mare parte a apucat pe cărarea unei astfel de aberațiuni periculoase. Prea mult sě dă în pressa noastră atențiune la toate bârfelile și nemerniciile pressei unguréști, care pressă de aproape două decenii a părăsit cu totul terenul discusiunei cinstite cu ziarele naționalităților și în deosebi cu ale noastre românești. De mult s'a dat lozinca dela biroul central de presă al guvernului unguresc să înceteze orice polemică serioasă a foilor maghiare cu ale noastre.

Lipsa acestei polemi ce — care în adevăr nici că mai are înțeles după ce odată Maghiarii au adoptat părerile șovinismului dominant, că aici în Ungaria nu poate fi și nu poate trăi nimic ce nu este maghiar și ce nu e pătruns de spirit maghiar — este înlocuită cu metodul de a lansa, prin întortochiarea și pervertirea faptelor și a evenimentelor, așa numitele comunicate „semioficioase, cari spre cea mai mare durere și întristare a noastră, vedem că sunt sprijinite indirect de clubul naționalist dietal, care cu predilecțiune află de bine a-și publica în forma unor asemeni comunicate, mai întâiu prin foile unguréști, buletinele asupra activității sale în club.

Am ajuns astfel pe un teren foarte primejdios desvoltărei sănătoase a coheziunei naționale dintre noi, fiind la modă obiceiuri și apucături cari numai în interesul consolidărei noastre nu pot fi și ne încurcă și ne amorțesc sentimentul demnității naționale și ne depărtează pe nesimțite tot mai mult de adevărata noastră țintă.

Organul nostru s'a ferit în totdeauna, chiar cu rizicul de a deveni mai puțin „interesant“, de a propaga bârfelele și obrăzniciile pressei adversare, făcându-le onoarea de-a le reproduce în întregul lor, fie și cu observări desaprobătoare.

Cu aceasta, recunoaștem, nu este însă de ajuns. Ziarele noastre naționale politice trebue să observe cu toatele una și aceeași directivă, dacă este ca să influințăm cu succes și să dobândim a alunga relele obiceiuri și periculoasele gusturi ale cetitorilor noștri, cari se mai pot lăuda și cu aceea că cunosc și așa numita limbă a statului.

Măsurile ce sunt a se lua deci pentru viitor, sunt a se lua în comun și în deplină înțelegere de către foile noastre. Numai așa vom putea răspunde cu efect și cu demnitate la metodul introdus cam de pe vremea memorandului de biroul de pressă unguresc, îndrumând publicul nostru pe calea cea sănătoasă, care ne învață să nu pierdem timpul cel scump și, evitând cursele ce ni-se pun mereu de către inimicii cauzei noastre, să știm folosi timpul numai pentru noi și pentru întărirea convingerilor și a legăturilor noastre naționale. Atunci pressa noastră românească va fi mai mult ferită și de primejdia, cu care o amenință concurența foilor maghiare.

Din dieta ungară. In continuarea desbaterei budgetare a luat cuvântul în ședința de eri dep. Dr. I. *Maniu*, făcând înainte de toate guvernului imputări că nu execută legile și că în eserciarea libertăților publice se pune pe un punct de vedere reacționar. Oratorul susține că în Ungaria nu există o egalitate adevărată în ce privește drepturile, deoarece dela naționalități se pretinde cunoașterea limbei maghiare. (Președintele *Justh* întrerupe pe orator, făcându-l atent că limba maghiară e limba statului și prin urmare pretenziunea cunoașterei limbei statului nu este contra egalității de drept.) Dr. Maniu trece apoi la reforma dării și se declară pentru darea progresivă. Neavând încredere în guvern, nu primește proiectul.

Aplicarea noului regulament al camerei. Dep. Hoitsy a presentat în ședința de eri a dietei o propunere iscălită de 150 deputați, prin care se cere urgența desbaterei budgetare conform §-ului 250 a regulamentului camerei. Asupra acestei propuneri, la a cărei desbatere pot să fie admiși cel mult doi oratori contra și doi pro, se va decide în ședința de azi a dietei. In ședința de mâne se va aduce o hotărâre în ce privește prelungirea ședințelor.

Dela Sinodul Arhidiecezan din Sibiiu.

Sibiiu 10 Mai n.

Ședința a opta de Sâmbătă p. m.

Se deschide la orele 4 după ameaz. Prezident I. P. S. Sa Metropolitul, notar Dr. G. Proca. Notarul Lazar Tritean cetește procesul verbal al ședinței de înainte de amiaz. Se autetifică.

Inainte de a se intra în ordinea de zi, dep. sinodal Dr. Nicolae *Comșa* interpelează în chestia unui act consistorial, trimis inspectorului regesc de școale din Deva, [*referitor la pretinsa depunere de cunună, pe mormântul lui Iancu*, din partea unor învățători; și peste tot, în chestia puținei griji ce se dă în centru, la senatul școlar, învățătorilor și școalelor noastre.

Inaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul Ioan Mețianu răspunde imediat, explicând cum s'au întâmplat lucrurile cu actul din întrebare. Arată, că în interesul școalelor și al învățătorilor s'a făcut în arhidieceză mai mult decât ori unde. Să nu se facă deci învinuiri pe nedreptul. Spune, că atât dânsul, cât și consistoriul, între marginile legii, au făcut tot posibilul în interesul susținerii și desvoltării școalelor noastre confesionale. Pentruca sinodul să se convingă mai de aproape despre aceasta, îl roagă să esmită o comisiune din sânul său, care dimpreună cu dl interpelant, să cerceteze actele consistoriale și să raporteze despre cele aflate.

Interpelantul Dr. N. Comșa recunoaște, că I. P. S. Sa personal a făcut prea mult, dar declară că nu poate aproba principiul »capul plecat sabia nu-l tae«, și de aceia nu ia răspunsul I. P. S. Sale la cunoștință, în chestia actului amintit. Se plânge, că dela moartea lui Barcianu nu s'a dat pe seama învățătorilor nici o instrucție, nici o îndrumare în cele didactice și învățătorii stau neorientați în multe privințe. Nemulțămindu-l răspunsul dat, face deci propuneri concrete, în scopul de a se face o îndreptare de lucruri.

Sinodul află de superfluă esmiterea comisiunei cerute de I. P. S. Sa, ia la cunoștință răspunsul I. P. S. Sale dat la interpelarea de sus, iar propunerile se dau comis. școlare..

Se intră în ordinea de zi. Dep. Dr. I. *Șenchea* refereează în chestia *alegerii dep. A. Vlaicu, că actele lipsesc* (?!), *prin urmare verificarea nu se poate face.* Se ia act.

Acelaș raportor propune luarea spre știre a raportului comisiunei administrative a fundațiunei Șaguna și acesteia să i se dea absolutor. Se primește. Raportul consistoriului despre manipularea fundațiunei Andronic, se ia asemenea la cunoștință.

Racioținiile tipografiei și ale librăriei arhidiecezane pe anul 1907 se iau spre știre cu aprobare, îndrumându-se comisiunea administrativă, să încaseze toate restanțele. Se dă absolutoriul obicinuit. Consistoriul se îndrumă însă, să compună un regulament pe seama fondului de pensiune pentru personalul librăriei și al tipografiei. Raportul consistorial despre manipularea fondurilor și fundațiunilor asemenea se ia spre știre pe anul 1907. Se dă absolutorul obicinuit. Budgetul pe anul 1909 se votează, cu sumele trecute în proiectul consistorului. Dep. Nicolae *Bogdan* vorbește în chestie personală.

Urmează raportul comisiunei petiționare. S'a constituit astfel: prezident Teodor *Herman*, raportor Dr. Măcelariu. Raportorul propune, ca toate petițiunile intrate la sinod, în număr de 7, să se predee consistorului spre competentă afacere. Le espune pe scurt cuprinsul. Rugarea credincioșilor din *Părău* provoacă discuție la care iau parte: Dr. I. Șenchea, P. Cosma și raportorul. Se primeste propunerea comisiunei, ca alegerea de preot din comuna numită, consistorul să o judece și decidă conform regulamentului pentru parohii. Raportorul Dr. I. *Stroia* în numele comisiunei școlare, refereează în chestia foii pedagogice »Vatra Școlară«. Propune luarea la cunoștință a raportului consistorial făcut în privința aceasta. Se primește. Raportul consistorului în chestia editării unui *anuar despre conferințele învățătorești* se ia la cunoștință. Asemenea și raportul consistorului în chestia averii rămase dela reuniunile învățătorești. Propunerea dep. Borzea în chestia catehisării învățăceilor dela meserii, se decide a se transpune congresului.

Ședința se ridică la orele 6 seara.

Ședința a noua de Duminecă.

S'a deschis la orele 10 și jumătate. Prezident I. P. S. Sa Arhiepiscopul, notar L. Tritean. Notarul Dr. G. Proca cetește procesul verbal al ședinței din urmă. Se autentică.

Deputatul Nicolae *Bogdan* adresează o *interpelație în chestia neînțelegerilor din Brașov și întreabă de ce consistoriul n'a esecutat conclusul sinodal din anul trecut referitor la oprirea directorului Vlaicu de a mai redacta foaia »Deșteptarea«?*

Inaltpreasfinția Sa răspunde imediat, că consistoriul *a dat ordin aspru directorului Vlaicu să sisteze foaia »Deșteptarea“, iar Vlaicu a răspuns, ca foaia nu e a sa.* Mai departe consistoriul nu putea să meargă.

Interpelantul nu e mulțumit cu răspunsul. Sinodul ia răspunsul la cunoștință. Interpelantul face propunere, să fie esmis un bărbat de valoare al bisericei noastre la fața locului pentru a cerceta lucrurile din Brașov. Propunerea nu e sprijinită, deci se respinge. Deputatul Arseniu *Vlaicu* propune, ca pentru evitarea scenelor neplăcute în sinod, consistorul să fie îndrumat a revisui regulamentul de afaceri, în acel

nteles, ca interpelările şi propunerile să fie comunicate în mod prealabil prezidiului. Propunerea e considerată de urgentă şi se transpune consistoriului spre efectuire.

Se întră în ordinea de zi. Raportorul comisiunei şcolare. Raportor Nic. *Bogdan*. In chestia planului de învăţământ, trimis consistoriului din partea ministrului, în contra căruia s'a înaintat representaţiune din partea bisericii noastre, comisiunea propune luarea la cunoştinţă, cu aprobare, a paşilor făcuţi în direcţia aceasta. Se primeşte, după-ce întâiu deputatul Lazar *Tritean* îndreaptă unele afirmări ce s'au făcut în sinod cu privire la noua lege şcolară.

Acelaş raportor propune, ca abecedarul compus de Dr. I. Stroia şi consoţi şi propus să fie aprobat ca manual de şcoale, să fie predat întâi spre censurare unui specialist, apoi să se prezinte sinodului spre aprobare. Se primeşte.

Deputatul Dr. V. *Bologa*, tot în numele comisiunei şcolare, raportează în *chestia scoalelor*. Ceteşte raportul consistorului către sinod, despre paşii întreprinşi pentru salvarea şcoalelor noastre. Frumosul raport e ascultat cu atenţiune şi e primit cu aprobări generale. Raportorul ceteşte apoi propunerea comisiunei şcolare cu privire la acest raport. E împărţită în opt puncte. Se începe discuţie asupra ei, punct de punct, şi să ia următorul *concluz:*

1) Se i-a spre ştire cu recunoştinţă executarea concluzului sinodal Nr. 73/1907, privitor la întrevenirea episcopatului bisericii noastre şi la Prea înaltul Tron.

2) Se i-a spre ştire instrucţiunea Conzistorului metropolitan dimpreună cu dispoziţiile făcute de conzistorul arhidiecezan, pentru cunoaşterea şi executarea legii nouă şcolare prin organele chemate ale bisericii noastre.

3) Se i-au spre ştire dispoziţiile Conzistorului arhidiecezan cu privire la tipărirea protocoalelor pentru fasionarea venitelor şi formularul pentru foaia de emolumente conform legii celei nouă, şi se îndrumă a completa şi a înainta negreşit sesiunii viitoare datele privitoare la conscrierea venitelor şi asigurarea salarelor înv., adecă *tabloul general* despre starea comunelor bisericeşti ca susţinătoare de şcoale.

4) Se i-a spre ştire gruparea comunelor bisericeşti în 4 categorii, eventual subîmpărţirea comunelor din categoria 4-a.

5) Se i-a spre ştire decretarea principială a Conzistorului arhidiecezan *a se solvi competenţele înv. în senzul legii celei nouă, şi înainte de 30 Iunie 1910, prin comunele, cari dispun de acoperire bugetară suficientă.* De asemenea se i-a spre ştire dispoziţia conzistorului, în virtutea căreia comunelor bisericeşti, cari au beneficiat şi până acuma de ajutorul statului, *li s'a dat voie să ceară completarea ajutorului de stat.*

Se încuviinţează cererea ajutorului de stat şi pentru acele comune, cari vor să-l ceară întâia dată pentru susţinerea şcoalei confesionale, *însă numai cu începere dela 1 Ianuarie 1909, până la care termin conzistorul e îndrumat a stărui prin organele sale cu tot dinadinsul pentru asigurarea competinţelor învăţătoreşti din mijloacele proprii.* Iar sinodului viitor să se înainteze negreşit conspectul clasificării comunelor bisericeşti în cele 4 categorii.

6. *Se acceptă ideea de-a se înfiinţa şi susţinea din mijloace proprii biser. mai multe şcoale poporale confesionale în locurile centrale din fiecare protopresbiterat.*

7. Conzistorul arhid. se îndrumă a *exmite comisari în comunele din acele ţinuturi, în cari cestiunea şcolară e mai periclitată* şi să încerce tot posibilul pentru salvarea şcoalelor noastre confesionale.

8. Sinodul decide înfiinţarea unui *»fond cultural«* pentru întreaga arhidieceză.

Acelaşi raportor referează în *cestiunea rugării învăţătorilor din cercul conferenţiar Braşov, ca a se face fără amânare urcarea salarelor învăţătoreşti, şi îndrumă conzistoriul, să se acomodeze în cestiunea aceasta literilor legii.*

Se votează apoi spesele împreunate cu întrunirea sinodului în sesiunea prezentă, şi dupăce autenticarea procesului-verbal al acestei ultime şedinţe se lasă în grija deputaţilor sinodali din Sibiiu, I. P. S. Sa Arhiepiscopul şi Metropolitul *Ioan Meţianu* constatând, că toate agendele cari cad în competenţa sinodului sunt rezolvate, încheie sesiunea sinodală cu următoarea vorbire:

»Precum la începutul acestei sesiuni sinodale am implorat darul şi ajutorul lui D-zeu la lucrările noastre, aşa şi acum, când am terminat acele lucrări, cuvine-se mai nainte de toate a mulţumi lui D-zeu pentru înţelepciunea ce ni-a inspirat-o la lucrările noastre.

După D-zeu vă mulţumesc şi d-voastre d-lor deputaţi pentru zelul, devotamentul, dragostea şi buna înţelegere cu cari aţi conlucrat la rezolvirea obiectelor pertractate, precum şi pentru bunăvoinţa cu care aţi căutat a mă sprijini în neajunsele mele, şi implorând binecuvântarea cerului asupra lucrărilor noastre, asupra d-voastre şi asupra tuturor a lor noştri, declar sesiunea sinodului nostru arhidiecezan ordinar pentru anul 1908 de închisă«.

In numele sinodului deputatul Teodor Herman mulţumeşte Excelenţei Sale pentru înţeleapta conducere a dezbaterilor, dorind Excelenţei Sale, spre fericirea bisericei şi bucuria credincioşilor, încă mulţi ani de viaţă.

Intre aclamările frenetice ale deputaţilor sinodali, Excelenţa Sa părăseşte sala, la ora unu şi jumătate d. a.

Raportor.

Austria şi căile ferate balcanice. Ambasadorul austro-ungar Pallavicini, care a explicat încă de mult guvernului turcesc utilitatea căilor ferate balcanice şi l'a asigurat că Austro-Ungaria e simpatică tuturor proiectelor de căi ferate ale Statelor balcanice, a reînoit acum Porţei această declaraţie. Marchizul Pallavicini a făcut anume demersuri la Poartă în favoarea proiectului de linie ferată a Serbiei Merdare-Stindia. Acest demers a făcut, precum se anunţă din Viena, o impresie foarte favorabilă în cercurile politice ale statelor interesate.

O conferinţă diplomatică asupra cestiunilor balcanice. Ziarul »Figaro« află din sorginte rusească, că ministrul de externe al Rusiei Isvolski va prezida pe la sfârşitul lunei Maiŭ o conferinţă diplomatică particulară asupra cestiunilor balcanice.

Amnestiarea deputaţilor primei Dume. Din sorginte autorizată se afirmă că e iminentă graţiarea de către Ţar a deputaţilor osânditi, cari au făcut parte din prima Dumă. Actul de graţiere fusese elaborat la ministerul justiţiei încă înainte de Paşti. Aşa se explică amânarea până acum a executărei sentinţelor de condamnare.

Intêmpinare în afacerea Maniu.

Onorată Redacţiune!

Cazul Dr. Maniu este, după ştirea mea, primul proces cu substrat politic pledat în fond prin d-l Dr. A. Isac. Cu atât mai regretabil deci, că i-s'a dat prilejul de a coborî şi o causă ca aceasta, de un interes obştesc, la nivelul disensiunilor personale purtate cu arme nepermise. Situaţiunea mea de judecător în afacere mă opreşte de a întra în polemii subiective cu apărătorul Dr. Isac; faţă de atacurile personale însă, ce mi-le aplică parte făţiş, parte în ascuns, şi din acest incident, mă văd silit a face câte-va rectificări şi constatări strict obiective.

1. Este adevărat, că apărătorul Isac m'a escepţionat înaintea consiliului disciplinar pe motivele de necrezut fixate de corespondentul (»Observatorul«) »Gazetei«, nu este însă conform realităţii, că Dr. Isac m'ar fi esceptionat pe motivul, inventat acum ulterior, pentrucă aş fi aflat de bine a-mi depărta firma românească advocaţială *mai de doi stânjini* de lungă (!!) adusă din Sibiiu.

Abstrag dela invenţia ridicolă despre lungimea firmei mele, dar ţin a constata, invocând mărturia procesului verbal, ce vi-l alătur în estras, precum şi a colegilor de faţă, că apărătorul *nu* a validitat acest motiv înaintea baroului, şi nu a relevat nici c'un singur cuvânt, nici tabla mea, nici depărtarea ei şi nici o conclusie în legătură.

Cu atât mai puţin a relevat pretinsul motiv, invocat prima oară în »Gazeta Transilvaniei«, prin care îmi insinuă, că eu aş socoti de inconvenientă folosirea firmei româneşti, deci el nu ar fi putut aştepta dela mine achitarea d-lui Dr. Maniu. *Din contră!* Inaintea consiliului d-l Dr. Isac a invocat la punctul întâiu, numai şi esclusiv pretextul insinuant, că »Dr. Frâncu se găseşte în acelaş cas« ca şi Dr. Iuliu Maniu. (In original: »mert neki is hasonló esete van«.) Atât a zis d-l Isac şi nici cu o monosilabă mai mult!

Prin urmare de fapt, înaintea camerei din Cluj a spus tocmai *contrarul* dela ceeace debitează în »Gazetă«, că ar fi spus. Pe când colegilor unguri le spunea, că eu aş fi în aceaşi faptă ca şi Dr. Maniu, — deci după ori ce logică aş fi parţial *în favorul* acestuia, — pe atunci Românilor, prin »Gazetă«, d-l Isac le inventează, că mi-aş fi depărtat firma românească, ca inconvenientă, şi în consecvenţă aş fi fost să fiu preocupat *contra* D-rului Maniu. Inaintea Ungurilor am fost presentat ca fiind preocupat *pentru* Maniu şi *pentru* limba românească, ear la Români arătat ca fiind *contra* lui Maniu şi *împotriva* limbei româneşti.

Cunosc acest sistem de duplicitate. Mi-se aplică consecvent, din mai multe părţi combinate, şi în o serie de variante, din momentul când venind la Cluj mi-am împlinit şi aici datorinţa de-a apăra bunurile morale şi materiale ale neamului. Va sosi odată timpul când se va descoperi şi se va dovedi cu documente acest fatal sistem în toate detaliile sale funeste.

Şi până atunci nu mă mulţumesc de a fixa că d. Dr. Isac presentă ca *spus* înaintea unei autorităţi, ceea ce nici când acolo *n'a rostit*, ci îl somez, ca fără amânare să producă »probele«, pe baza cărora îşi permite de a însinua un nex causal între restauraţia dela camera advocaţilor şi între »depărtarea« firmei mele.

Este de domeniul strict al vieţii private, dacă un advocat îşi afişează sau depărtă firma sa. Dacă însă din bun senin se face caz public dintr'o afacere irelevantă pot să constat, că firma mea dela Sibiiu, tocmai în urma vechimei sale suferind s'a dat în reparatură şi în scurt toţi doritorii, dimpreună cu Dr. Isac, vor avea plăcerea de a o revedea earăşi afişată.

2. Constat mai departe, contrar supoziţiei ascunse a d-lui Isac, că eu n'am sărbătorit nici într'un chip şi nicăiri pe Verböczi, şi n'am asistat nici măcar ca oaspe, nici la şedinţa camerei advocaţilor din Budapesta, unde s'a desvălit tabloul numitului legist, nici la o singură şedinţă a congresului advocaţilor şi nici la banchetul oferit. Plecând cu alţi colegi la Budapesta cu hotărârea de a combate idea de a suprima libertatea advocaţială prin *numerus clausus*, am renunţat pentru alte afaceri, de a mă presenta la şedinţe, când s'a tratat această cestiune, după ce am primit asigurări formale, că se va refusa acel plan reacţionar. — Nu poate prinde deci divagaţiunea tendenţioasă a apărătorului Isac nici în acest punct.

3. Nu este conform adevărului nici afirmaţia de a fi »tipărit eu *urbi et orbi*« că aşi fi adversar personal d-lui Dr. Isac. Din contră, am dat publicităţii o scrisoare, semnată prin doi ofiţeri, cuprinzând declaraţiunea d-lui Dr. Isac, că toate atacurile sale nu sunt îndreptate contra *persoanelor*, ci împotriva *institutului »Economul«* asupra căruia »se va sili *a şi lua răsbunare.*«

Astfel stând lucrul cu atât mai mult a surprins motivul cu »duşmănia«, fiind-că scurt timp înainte, acelaş d. Isac, luase parte în o deciziune a camerei, asupra denunţării înaintate contra mea, prin cunoscutul său tovarăş de arme B. Podoabă, ceea ce — negreşit — nu o făcea, dacă ar fi avut temeiu de a spune, că eu iaş fi duşman personal.

4. In urmă resping cu toată hotărârea supoziţia, că eu aşi vrea, sau aşi avea lipsă, să mă »scuză« sau »preamărească« cine-va pentru rolul meu în afacerea Maniu, şi înfierez cu profundă indignare bănuiala, că eu, ori colegii mei din juriu, am fi violat secretul oficial.

Astfel restabilind adevărul, las să judece lumea mijloacele, cu care mă urmăreşte, ca de atâtea alte ori, pe nedreptul, Dr. Isac Eu, cât pentru atitudinea mea în afacerea Maniu, de care nu mi se şede a vorbi acum — fiind sub *judice lis* — stau liniştit înaintea conştienţii mele, a colegilor şi a întregii obşte româneşti.

Putere-ar oare D. Dr. Isac să susţină acelaşi lucru despre rolurile sale în afacerile publice?

Dacă *poate* — aşa să-i ajute Dumnezeu!

Cluj, la 11 Maiu n. 1908.

Dr. Amos Frâncu.

STIRILE ZILEI.

— 29 Aprilie.

Serbarea zilei de 3/15 Maiu în Bucovina. Societatea Academică Junimea va ţinea Dumineca în 10 l. c. la 4 1/2 oare p. m. în sala Armoniei o şedinţă publică, care este dedicată amintirii memorabilei zile »3/15 Maiu 1848«. Conferenţa ocazională întitulată: »adunarea din 3/15 Maiu 1848 la Blaj« o va ţinea preşedintele Junimii d-l Cornel Cornean.

Distingerea unui pictor român. Din Budapesta se anunţă că distinsul nostru pictor bisericesc d-l Octavian *Smigelschi* a obţinut premiul Romei, în suma de 3000 cor. Acelaşi premiu l'a obţinut şi cunoscutul pictor ardelean Arthur *Coulin.*

Pentru luptătorii din războiul 1877—1878. Din Bucureşti se anunţă că s'a sancţionat legea prin care luptătorii din războiul 1877—1878, cari au servit în armată cu grad inferior, sunt scutiţi, cu începere dela 1 Ianuarie 1908, de prestaţiunea pentru drumuri. precum şi de datoriile ce ar avea pentru prestaţia neîndeplinită în trecut.

Concertul filarmonic. In urma prelungirei stagiunei operei germane concertul filarmonic va avea loc în 27 Maiu n. a. c.

Un preot român macedonean atacat de greci. Din Salonic se scrie că, în ziua de 23 c., pe când părintele Papa-Gheorghe, din Karaferia, se ducea la biserica română S-ta Maria însoţit de un poliţist, un jandarm şi de un cavas, 4 greci înarmaţi cu puşti de vânat i-au aşteptat la portiţa bisericei greceşti S-tu Antonie şi au tras asupra popei. Popa a căpătat mai multe răni la ambele picioare. A fost adus la Salonic ca să fie tratat. Asemenea poliţistul a căpătat două răni la picior. Graţie curagiului cavasului au putut scăpa teafăr. Comandantul militar, deşi fusese avizat de acest atac, totuşi n'a luat nici o măsură. Se zice c'au arestat trei greci, bănuiţi a fi autorii atentatului. Azi un român din Livedi a fost înjunghiat de către un grec. Pacientul a fost adus la spitalul municipal spre a fi căutat.

Sf. Sinod al bisericei ortodoxe din România a fost convocat în sesiune de primăvară pentru ziua de 1 Maiu st. v.

Organizarea corpului didactic român din Bucovina. Un număr mare de profesori şi învăţători români din Bucovina au lansat un călduros apel pentru constituirea unei »asociaţii a corpului didactic român din Bucovina«. Aceasta asociaţie, a cărei statute se vor aproba într'o adunare care se va ţinea Duminecă în 10 Maiu, e menită să întrunească întreaga învăţătorime română din Bucovina şi pe toţi profesorii de curs secundar şi pe cei ai învăţământului superior. In cadrul activităţii acestei societăţi va încăpea tot ce poate promova interesele şcolilor româneşti şi cultura naţională din Bucovina.

300 milioane pentru complectarea muniţiilor armatei ruseşti. Din Petersburg se anunţă că departamentul războiului a cerut un credit suplimentar de 300 milioane spre a complecta depozitele de muniţiuni ale armatei, descomplectate în timpul războiului cu Japonia. Cererea va fi discutată într'o şedinţă secretă a Dumei.

O mare nenorocire s'a întâmplat în oraşul Görlitz. Sâmbătă după amiază s'a prăbuşit acoperişul nouei sale de muzică de lângă podul Reichenberg. Odată cu tavanul s'au prăbuşit şi zidurile îngropând numeroşi lucrători sub ele. E probabil că numărul victimelor se urcă la 16. Până acum au fost scoşi de sub ruine 2 morţi şi mai mulţi răniţi. Şeful lucrărilor de construcţie, Neuman, a fost arestat.

Reuniunea sodalilor români din Sibiiu. Invitare la convenirea socială împreunată cu cântări şi joc, ce se va aranja Sâmbătă, la 3 (16) Maiu 1908 în »Unicum«. Corurile se dirigează de dl Candid Popa, înv. la şcoala de aplicaţie de pe lângă seminarul »Andreian«. O parte a eventualului venit curat este destinat pentru fondul »Masa învăţăceilor meseraşi«.

Programa: 1. »Cântecul pescarului«, cor mixt de D. G. Kiriak. 2. a) »Pe cea colină verde«, cor bărbătesc de H. Bönicke. b) »Inzadar alerg pământul«, cor bărbătesc de G. Dima. 3. »Trecui valea«, cor mixt de I. Murăşan. 4. »Reîntoarcerea victorioasă«, cor mixt de H. Bianchi. 5. »O cântare solo«. 6. »La o tânără fată«, cor mixt de .*. 7. a) »Tot ţi-am zis mândro«, cor bărbătesc de T. Popovici. b) »Mori mândro«, cor bărbătesc de A. Bena. 8. »Mândruliţă de demult«, cor mixt de G. Dima.

Noul oraş Antivari. Sâmbătă s'a pus cu mare solemnitate piatra fundamentală pentru construirea noului oraş Antivari din Muntenegro, în faţa Principelui, principeselor, corpului diplomatic, membrilor guvernului, demnitarilor şi unei mari mulţimi. Principele a rostit o cuvântare, relevând marea importanţă ce o acordă pentru ca noul oraş Antivari să se poată desvolta şi să devină un centru de comerţ şi de industrie, spunând, că toate sforţările sale vor tinde în acest scop. Principele a declarat că Rusia, de unde s'a înapoiat acum în urmă, e mulţumită de construirea noului oraş şi că se bucură de progresele Muntenegrului. Am convingerea, a zis principele, că împăratul nu va uita nici în viitor Muntenegrul, care va avea totdeauna buna voinţa puternicului imperiu. Cât des-

pre Austro-Ungaria, ea s'a arătat totdeauna bine dispusă față de Muntenegru și va favoriza progresul ei economic. Principele aminteşte apoi cu gratitudine, că în Italia s'au găsit capitaliști pentru sprijinirea întreprinderilor din Muntenegru și pentru desvoltarea economică a acestei coaste a Adriaticei. Încheind, principele a spus, că este convins, că toate țările reprezentate la această ceremonie vor da sprijinul lor acestui nou centru industrial, care se creiază la Antivari.

Un candidat de advocat, doctor iuris cu praxă complectă, conduce independent, vorbeşte afară de limba românească și ungurească și limba germană, — din 16 Maiu sau 1 Iunie st. n., caută aplicare pe lângă condiții corespunzătoare. Adresa la adm. acestui ziar.

Necrolog. Subscrișii cu inima înfrântă de durere anunțăm pretinilor și cunoscuților trecerea la cele eterne a mult iubitului nostru soț, tata, ginere, frate, nepot și unchiu Dr. Ioan Uilăcan medic de cerc, întâmplată după grele suferințe Sâmbătă în 9 Maiu st. n. 1908 la 3 oare p. m. în anul al 57 al vieții și al 16. an al fericitei sale cununii, împărtășit fiind cu sântele taine ale muribunzilor. Rămășițele pământești ale scumpului decedat se vor așeza spre vecinica odihnă Marți în 12 Maiu st. n. 1908 la ora p. m. în cimiteriul bisericei din Sânpetru. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Sânpetru, la 9 Mai 1908. — Elena Uilăcan n. Moldovan ca soție; Cornelia, Margareta și Ioan ca fii; Alexandru Uilăcan canonic cu soția; Dănilă Uilăcan cu soția; Mariți Uilăcan măr. Anghel cu soțul, Anica Uilăcan ca frați și surori; Petru Pop prep. ca unchiu. Ioan Moldovan prof. cu soția ca socrii; Amalia Lupan cu soțul, Dr. George Moldovan, Dr. Victor Moldovan cu soția, Irina Vulcu cu soțul, Ioan Moldovan cu soția, Camila Dr. Linul cu soțul Teofil Moldovan ca cumnați și cumnate'

Producțiunea Internat-Orfelinatului.

Brașov, 11 Maiu n.

Publicul românesc, care a asistat Duminecă după amiazi la producțiunea teatrală a Internat-Orfelinatului din Brașov, a rămas viu impresionat de această reprezentațiune, care în urma succesului ei splendid constitue un titlu de laudă și onoare deopotrivă pentru drăgălașele debutante ca și pentru damele române, cari au conlucrat și condus această reușită producțiune.

Importanța educativă a astorfel de producțiuni este indiscutabilă. Prin ele se dă deoparte ocasiune elevelor la o emulare nobilă în ce privește cunoștințele câștigate în anii de școală, de altă parte publicului românesc li se revoacă în memorie importanța internatelor noastre de fete din punct de vedere al creșterei morale și sociale.

În ambele aceste direcțiuni publicul numeros și ales, care a urmărit prestațiunile elevelor internat-orfelinatului, a constatat unanim și cu o deosebită satisfacțiune sufletească că conducerea acestei instituțiuni importante se află în mâni probate și că internat-orfelinatul progresează din zi ce merge.

*

Programul de Duminecă s'a inaugurat cu comedia într'un act »*Artistele*« localizată de d-na Maria *Popescu*. Tendința piesei este de-a scoate la iveală creșterea ce are să se dea fetelor în ziua de astăzi și anume în direcția de a le face niște harnice gospodine, de altă parte de-a combate direcția greșită: de-a fabrica din ele cu ori-ce preț »poete« »musicante« și »pictoare« înfumurate. Elevele Cornelia *Ciugudeanu*, Iuliana *Precup*, Rosica *Popovici*, Elena *Băzoșan* și Marioara *Iorgovici* au interpretat cu multă pricepere rorurile lor, fiind răsplătite cu bogate aplause.

Piesa a doua »*Mândria pedepsită*« comedie într'un act de d-na Maria *Baiulescu*, prezidenta reuniunii femeilor române din Brașov, ne reprezintă viața dintr'un pensionat de fete. Eleva Lili Rădean ne dă tipul fetei înfumurate cu gusturi extravagante, care trăește în continuă vrajbă cu directoarea pensionatului și cu celelalte fete din internat și fericește cu iubirea ei numai pe eleva Alexa Stoianov, pe care o giugiulește fiindcă e — din Rusia. Pentru a o lecui de gusturile ei fistichii, directoarea pensionatului îmbracă pe fetița Irina, verișoara unei interniste, în haine japoneze și o introduce în internat. Lili Rădean, văzând pe japoneza, își concentrează toată iubirea ei asupra nou venitei și părăsește pe fosta ei amică Alexa Stoianov. In fine iese la iveală că Irina nu e japoneză ci română. Lili se vede trasă pe sfoară, se înfurie, intervenind însă directoarea internatului, ea se calmează și își recunoaște păcatul. Valoroasa comedie, scrisă într'o limbă frumoasă românească cu scene foarte succese face toată onoarea autoarei. Piesa însași a fost jucată în mod splendid. D-ra Cleopatra *Voina* în rolul Lilii Rădean, ne-a înfățișat cu perfecție tipul fetei înfumurate. Foarte bine au fost în rolurile lor elevele Gizela Hilgert, Elena Săcăreanu Maria Bodea și Olimpia Socaciu. O apariție de tot drăgălașă a fost eleva Eufrosina Stoia (din Dobrogea) în rolul »japonezei« Irina. Prin cupletul »sunt o fată frumușică din Japan...« cântat cu o voce de o rară drăgălășie și cu o siguranță de admirat, a fermecat auditorul, care a aplaudat-o cu frenesie. Costumele cu cari au fost îmbrăcate pseudo-japonezele și dansurile japoneze au completat în mod fericit sceneria feerică.

Pe directoarea pensionatului a făcut-o cu multă autoritate și pricepere subdirectoarea internat-orfelinatului, d-șoara Marioara *Russu*. O directoare mai bună și mai simpatică nici nu-mi pot imagina.

Sfârșindu-se piesa în mijlocul unor aplauze aproape nesfârșite la adresa debutantelor a urmat după o scurtă pauză executarea *dansurilor naționale*.

Compozițiunea de dansuri naționale s'a început cu *Sârba*, urmând după acea *Ardeleana*, *Lugojana*, *Ciobănelul*, *Chindia* și *Hora*. Intre aceste s'au intercalat dansurile-solo reprezentând *alegoria vârstelor în viața fetei române*, și adecă: Prima vârstă a copilăriei reprezentată prin jocul de flori strânse în câmpuri și livezi fata în prima tinerețe (eleva Lica *Ștefănescu* din București) — sau a doua copilărie jucându-se cu panglici cu care dorește să se gătească (elevele Rosica *Popovici* din Bănat și Aurelia *Burdan* din Arad), fata așezată reprezentată prin cele două soliste cu furca torcând (elevele Elena *Băzoșan* din Bănat și Marioara *Popa* din Săcele), și în fine mireasa cu beteala în mână menită căsătoriei (d-șoara Cleopatra *Voina*). Ea se gătește cu beteala și jocul ei se încheie cu hora miresei. Dansatoarele au fost acompaniate de mișcările ritmice cu caracter național executate de celelalte eleve în număr de 16. (Elevele Furtună, Oncean, Micluța, Precup, Ciugudean, Iorgovici, Popovici, Băzoșan, Hilgert, Popa, C. Popa, Onuși, Cusută, Săcărean, Roșca și Trif.)

Mișcările dansatoarelor și în genere aspectul mândrelor costume românești a fost neîntrecut și o adevărată desfătare pentru ochiul privitorului. Seria dansurilor s'a încheiat cu un tablou vivant de o rară frumsețe.

Dansurile au fost înjghebate și instruite după ideea și concepțiunea prezidentei reuniunei femeilor române, d-na Maria *Baiulescu*, de către maestra de dans d-na *Fiala-Rheindl*, care cu mult zel și deosebită pricepere a format aceasta compozițiune de dansuri păstrând tot caracterul și ritmul național. — Partea musicală compusă din dansuri românești de Chovan, în care s'au intercalat Ardeleana, Lugojana, diferite sârbe, Chindii și Hore, s'a executat de către d-na Bertha *Hajek* care cu deosebită pricepere și-a dat concursul său în toată partea musicală a producțiunii, luând asupra-și acompaniarea de pian în piesa *Mândria pedepsită*, în care s'a reprodus cupletul din opereta »Geischa«. D-șoara Ela *Bodor* a dat ajutor d-nei Hajek la acompaniarea partiei cu patru mâni la pian.

Partea de regisor a împlinit-o cu multă conștiențiositate d-na Maria *Popescu*, profesoară de studii în Internat-Orfelinat. Corurile le-a instruit cu multă îngrijire D-l învățător *Stoicovici*, instructor de musică vocală în Internat. De asemenea și-au dat toată osteneala Directoarea și profesoarele Internatului la aceasta reprezentațiune împreună cu doamnele din comitetul Reuniunei.

Costumele au fost aduse din toate centrele românești de unde sunt aduse fetele; astfel au fost costume din Bănat, Săliște, Orăștie, Bucovina, din multe părți a-le României, cu deosebire s'a remarcat un frumos costum din județul Vlașca, aproape întreg muiat în fluturi de aur din care răsăreau flori brodate în colori.

De încheiere nu putem decât să felicităm din nou pe eleve și pe conducătoarele internat-orfelinatului la succesul splendid dobândit, care încă mult timp va rămânea întipărit în inimile celor prezenți.

Rip.

Varietăți.

S'a făcut întâiu vâlvă multă. Medicii au început să se intereseze de aproape, iar publicul să se bucure când mai anii trecuți doctorul Marmorek a anunțat un ser împotriva tuberculozei. Și bucuria publicului (bogați, săraci, muritori sau simpli candidați la moarte) era cu atât mai mare cu cât era vorba mai mult de un *ser*. *Serul*.... da serul. E un ser *împotriva anginei* difterice, împotriva vărsatului, *împotriva turbărei* și cu multă osteneală mai că s'ar putea da de urma unui ser *împotriva beției* și chiar *împotriva prostiei* (auzi-mă Doamne!). Ei bine când s'au găsit mijloace, să le zicem *otrăvuri*, cari pot nimici din rădăcină atâtea boale și apucături rele, de ce oare publicul nu ar crede în ivirea unui ser, unei otrăvi care să ne scape de oftică. Să ne scape pe noi știința de bacillul lui Koch precum și noi scăpăm de șoareci cu otravă!

*

Dar doctorii nu voiesc să aducă cu destulă grabă opera la capăt. Serul s'a descoperit. Bine..., dar mai întâiu trebue să se facă *experiențe îndelungate cu serul* la bolnavi în diferite stadii. Și în cursul acestor cercetări s'au ivit printre medici adversari ai doctorului Marmorek, cel cu serul, și s'au ivit și adepți de ai lui — și de bună seamă ceștí din urmă sunt dintre aceia cari au avut mai multă tragere de inimă și răbdarea de cel puțin 215 zile, necesare pentru a putea constata rezultate la un asemenea tratament.

Indelungate polemici s'au urmat în acești ani pe de o parte între partizanii serului, ai răbdării și ai cercetărilor serioase și pe de altă parte între unele somități respectabile, unii nerăbdători, cari de multă vreme au dat uitării serul odată poate mântuitor al doctorului Marmorek.

*

In unele cazuri s'a observat, că tratamentul cu ser îngreuia boala — și asta a descurajat pe mulți — dar s'a constatat în urmă, că acest eșec în unele cazuri, se datora mai mult chipului și împrejurărilor în cari se administra serul. Pe de altă parte însă în timp scurt s'a constatat pentru unele forme de tuberculoză o evoluție hotărâtă spre vindecare.

In urma atmosferei nu tocmai favorabile ce au creat'o în jurul serului *Marmorek*, o parte din doctori și publicul care s'a văzut înșelat pentru prima dată în speranțele lui prea mari, unii medici urmau înainte cu experiențele.

Astfel doctorul Schenker mărginește întrebuințarea serului numai pentru bolnavii, cari încă n'au ajuns în stadiul înaintat. Mărginește la cel puțin 215 zile timpul de experiență. Din 39 bolnavi 8 au fost complect vindecați, 11 foarte ameliorați, iar restul au rămas pe loc. Unul singur a murit. E destul, că a putut constata, că cu nici un alt mijloc nu s'a mai putut ameliora așa de mult și de bine starea unui tuberculos ca prin serul lui Marmorek.

Doctorul Wohlberg a constatat, că serul nu are multă înrâurire asupra tuberculozei de natură osoasă iau articulară și că dimpotrivă dă rezultate reale împotriva tuberculozei ganlionare sau a scrofulelor. Și o constatare nu tocmai plăcută făcută de alți doctori e, că acest ser produce rezultate mai slabe împotriva tuberculozei plămânilor, cu toate că citează îmbunătățiri multe în această tuberculoză (pulmunară).

*

Un *mijloc* în adevăr american *prin care omenirea ar putea să scape de plaga războiului* e propus de un publicist american (ca însăși invențiunea).

El preconizează o grupare, o asociare a tuturor stabilimentelor cari țin de arta imprimeriei și a tuturor muncitorilor în aceste arte, cari sub jurământ să refuze de a culege și tipări ori ce articole, știri sau ilustrații menite să sădească ura sau vrajba între popoare.

»Tipografii, zice autorul, au în mâna lor o putere care ar fi în de-ajuns ca să o tragă în cumpănă pe acea a guvernelor. In felul acesta ei ar ajunge cenzorii presei. Cu »veto« al lor nici un ziarist n'ar mai putea să traducă antipatii și ură dela popor la popor ca să pornească mulțimile dela frontieră la frontieră și războiul ar fi cu neputință«.

Mijlocul e american, e foarte american chiar, dar e ingenios, simplu și practic.

M.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 12 Maiu. In toată Austria domnește mare mișcare printre studenți, în urma suspendării cursului profesorului Wahrmund la facultatea de drept din Insbruk. Studenții de drept din Insbruk au adresat un memorandum senatului universitar, dând ca ultim termen pentru retragerea suspendării, până Joi. Se vorbește că studenții din Viena, Praga, Lemberg și Graz, se vor uni cu cei din Insbruck și vor provoca o grevă generală. Această grevă este posibilă, căci nu e primul caz când studenții din Austria se unesc.

Agram, 12 Maiu. Până Sâmbăta trecută și-au scos certificatele dela universitatea de aici 937 studenți. Reluarea prelegerilor la universitate e hotărâtă pe ziua de 20 Maiu. E sigur însă, că cursurile nu se vor putea ține din cauza lipsei de auditoriu.

Lemberg, 12 Mai. Judecătorul de instrucție a terminat cercetarea atentatului contra contelui Potocki. Procurorul va acuza pe Sicinski de omor mișelesc. Mama sa, probabil, va fi scoasă de sub urmărire. Procesul va avea loc în Iunie.

Madrid, 12 Mai. Din cauza colosalei călduri ce bântuie aici, s'a iscat noaptea trecută un puternic incendiu care a distrus numeroase clădiri și magazine. Lucrările de stingere au mers foarte greu din cauza lipsei de apă. In timpul focului au explodat mai multe cartușe, cari au provocat o mare panică. Sunt 70 de răniți. 400 de familii au rămas fără adăpost. Răi făcători profitând de marea zăpăceală, s'au dedat la jafuri.

Bibliografie.

„Luceafărul" Nr. 9—10 a apărut cu următorul sumar: Oct. Goga: Prăpastie (poezie). C. Sandu-Aldea: Dora Prigoreanu. Victor Eftimiu: Icar (poezie). A. Lupeanu-Melin: Dela noi. V. Demetrius: Sonet (poezie). G. Murnu: Expoziția anuală a »Tinerimii artistice«. Ecaterina Pitiș: In codru (poezie). Al. Ciura: Aduceri aminte. B. Lăutarul: Din trecutul muzicei noastre. I. U. Soricu: Sară (poezie). Caton Theodorian: Sângele Slovenilor. Mihail Lungianu: La răvășit. *** Academia Română O. C. și A. Tăslăuanu: Synnöve Solbakken de Björnstjerne (trad.) Dări de seamă. Cronică. *Ilustrațiuni*: N. Vermont, Cristos consolator. G. Murnu, Făt frumos. Ip. Strâmbulescu, In așteptare. Fr. Storck, Portrete. Kimon Loghi, Princesă bizantină. N. Vermont, Pe iarbă. Șt. Luchian, Peisaj. Ip. Strâmbulescu, Țigăncușe. N. Gane. G. Pătrașcu, In amurg (studiu). D. D. Mirea, Studiu de copil. C. Brâncuș, Bust. C. Artachino, Desen. Membrii noi ai Acad. rom.: A. Bârseanu, Duiliu Zamfirescu.

Sub titlul de »*Extaz*« a apărut în institutul de arte grafice »Minerva« din București un volum de poezii alese din peana distinsei noastre scriitoare brașovene, d-na *Maria Baiulescu*. Acest volum, care cuprinde pe pagina primă un avântat și frumos omagiu la adresa înaltei poete Carmen Sylva, e de un format octav mare, scris pe 172 pagini și costă 1 cor. 50 bani plus porto 10 bani. Se poate procura prin librăria »Gazetei« Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

La Tipografia şi Libăria A. MUREŞIANU Braşov.

Se pot procura

următórele cărţĭ literare dela scriitorii noştri de valóre: Cor.

Alexandri: „Poesii“ (30 banĭ porto) 1·50
„ „Teatru“ I, II, III à . . 1:50
„ „Proză“ . . . . . . 1·50
Alexandrescu: „Versurĭ“ 1.25
Brătescu: „Nuvele“ . . . . . . 1·50
Bolintineanu: „Poesii“ . . . . . 1·50
Negruţii: „Proză“ . . . . 1·50
Constanţa Hodoş: „Frumos“ . . . 1·50
Ispirescu: „Basme“ . . . . . . 1·50
Gorun: „Taina a şasea“ . . . . . 1·50
Leca: „Tainele cerului“ . . . . . 1·50
Pann: „Povestea Vorbei“ . . . . 1·50
Negoescu: „Fabule“ 1.21
Livescu: „Nu se cuvine“ . . . . 500.
Jules Brun: „Moşnégul de la munte“ (roman) 1.50
Bârsan: „Popasuri vânătoreşti . . 1·50
Becescu: „Stefan cel mare“ . Cor. —·50
Coatu: „Din viaţa ţărănească“ „ 1·50
Coşbuc: „Fire de tort“ . . . „ 2·50
„ „Povestea unei coroane de oţel“ . . . . . „ 1·50
„ „Sacontala“ Traducere liberă după Calidasa“ . „ 5·—
„ „Cântec de vitejie“ . . „ 1·—
Cujbă: „Povestiri din copilărie“ „ 2·—
Caragiali: „Note şi schiţe“ . „ 2·—
Al. Florini: „Poveşti populare“ „ 2·—
Iosif: „A fost odată“ . . . . „ 1·—
S. Nădejde: „Robia Banului“ . „ 2·—
„ „Patimi“ . . . . „ 2·—
Smara: „Corbul cu pene de aur“ „ 2·50
Speranţă: Teatru sătesc „Mireasa“ „ —·50
„ „ „ „Curcanii“ „ —·50
„ „ „ „Lângă Pământ“ . . . . „ —·50
Tănăsescu: „Teatru de şcoală“ „ 1·—
Slavici: „Manea“ . . . . . „ 2·50
A. O. Maior: „Biblioteca copiilor“ vol. I. şi II. à „ 1·60
Elena Farago: „Versuri“ . . „ 1·50
Bolcaş: „Năvăliri barbare“ . . „ 1·—
Ciocârlan: „Traiul nostru“ . . „ 1.50
H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele“ „ 1·—
Ciura: „Icoane“ . . . . . „ 1·20
Stelian Rusu: „Foiletoane“ . „ 1·—
Bârsan Z.: „Ramuri„ . . . „ 2·—
Bontescu: „Ego“ . . . . . „ 1·50
Carmen Silva: „Valuri alinate“ „ 1·50
Moruzi: „Ruşii şi Românii“ . „ 1.50
Râznovanul: „Popasuri vânătoreşti“ . . . . „ 1·50
Iorga: „Negoţul şi meşteşugul“ „ 2·50
Bârsan: „Visuri de noroc“ . . „ 2·—
Negoescu: „Fabule şi fabulişti“ „ 1·25
Slavici: „Vatra părăsită“ . . „ 2·—
„ „Din bătrâni“ . . . . „ 2·50
Sandu Aldea: „Două neamuri“ „ 1·50
Razelti: „Epigrame“ . . . . „ 1·50
Mera: „Din lumea basmelor“ . „ 3.50
Cioflec: „Doamne ajutăne“ . . „ 1.50
Sadoveanu: „Mormântul unui copil“ . . . . . . „ 2·—
„ „La noi în Viişoară“ „ 2·—
Urechia „In Buceci“ . . . . „ 1·50
Dauş: „Doamna Oltea“ teatru „ 1·—
Alexandri: „Poesii“ . . . . „ 1.50
„ „Teatru vol. I. II. III. şi IV. à . . . . „ 1·50
„ „Prosă“ opere compl.“ „ 1·50
Alexandrescu: „Versuri şi prosă“ „ 1.25
Bolintineanu D.: „Opere compl.“ „ 1·50
Creangă: „Opere complecte“ . „ 1·50
Eminescu: „Literatura poporală“ „ 1·50

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. şi până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·46 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·30 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·20 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 12·00 m. p. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tren mixt la órele 7·47 séra.*
*) (care circulă numai la Predeal).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu-Bereczk şi Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·41 min. a. m.*
III. Trenul de per. la óra 3·05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 7·00 m. séra.*
(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-Gyorgy).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 8·40 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 4·16 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 9·46 séra.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·12 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·09 m. p. m
IV. Trenul mixt la óra 8·50 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dimin (numai dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu şi Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8.16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m.*
III. Trenul mixt, la óra 6·33 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·08 m. séra.
(* au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·39 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 7·07 séra.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.